

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

ผลการศึกษา

การศึกษารุ่นนี้ เป็นการศึกษาคูณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ แมคคอร์มิค กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1- 4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2542 และพักอยู่ในหอพักของคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 252 คน ซึ่งผลการศึกษานำเสนอด้วยการบรรยายประกอบตารางตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 1 - 2)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอช่วงคะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนคุณภาพชีวิตโดยรวม และคุณภาพรายด้าน(ตารางที่ 3 - 4)
3. เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างระหว่างชั้นปี (ตารางที่ 5 - 12)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล นำเสนอค่าเป็นร้อยละดังแสดงในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามเพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา รายได้ของครอบครัว รายรับที่ได้ขณะศึกษา แหล่งที่มาของรายรับและเหตุผลที่เข้ามาศึกษา

ลักษณะของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	-	-
หญิง	252	100
อายุ		
17 – 22	223	88.49
23 – 28	29	11.51
ชั้นปีการศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	38	15.08
ชั้นปีที่ 2	94	37.30
ชั้นปีที่ 3	64	25.40
ชั้นปีที่ 4	56	22.22
รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	38	15.08
5,001-10,000 บาท	91	36.11
10,001-20,000 บาท	84	33.33
มากกว่า 20,000 บาท	39	15.48
ได้รับค่าใช้จ่ายต่อเดือน		
ต่ำกว่า 1,000 บาท	4	1.58
1,000 – 2,000 บาท	54	21.42
2,001 – 3,000 บาท	116	65.05
มากกว่า 3,000 บาท	78	30.95

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามเพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา รายได้ของครอบครัว รายรับที่ได้ ขณะศึกษา แหล่งที่มาของรายรับและเหตุผลที่เข้ามาศึกษา (ต่อ)

ลักษณะของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการศึกษา		
บิดา มารดา	204	81.95
ญาติ	29	11.50
ผู้อุปการะคุณที่ไม่ใช่ญาติ	6	2.38
เงินกู้ยืมจากรัฐบาล	164	65.07
ทุนการศึกษาจากหน่วยงาน	23	9.12
เหตุผลที่เข้ามาศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์		
ตนเองสนใจและต้องการเข้ามาศึกษา	160	63.49
บิดา มารดา ต้องการให้เรียน	70	27.78
ผู้ปกครองหรือผู้อุปการะคุณต้องการ ให้เรียน	4	1.58
เลือกตามลำดับที่ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย	18	7.15

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงคิดเป็นร้อยละ 100 และมีอายุระหว่าง 17-28ปี คิดเป็นร้อยละ 88.49 โดยเป็นชั้นปีที่ 2 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.30 นักศึกษาส่วนใหญ่มีรายรับที่ได้ขณะศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเดือน 2000-3000 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.05 ส่วนใหญ่รายได้ครอบครัวพบว่า มีรายได้ 5000-10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 36.11 รองลงมา มีรายได้ 10,000-20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตามลำดับ แหล่งที่มาของรายรับเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ส่วนใหญ่ได้จากบิดามารดาคิดเป็นร้อยละ 81.95 รองลงมาได้จากการขอกู้ยืมเงินจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 65.07 ตามลำดับ และเหตุผลที่นักศึกษาเข้ามาศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ก็เพราะ ตนเองสนใจและต้องการเข้ามาศึกษาในวิชาชีพพยาบาล จำนวนร้อยละ 63.49 รองลงมาเป็นความต้องการของบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 27.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 2

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเจ็บป่วยและโรคประจำตัว ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา

รายการ	จำนวน (n=252)	ร้อยละ (100)
การตรวจจากแพทย์		
ไม่เคย	125	49.61
เคย	127	50.39
โรกระบบทางเดินหายใจ	84	66.14
โรคเครียดและปวดหัว	22	17.33
โรกระบบทางเดินอาหาร	13	10.23
โรคอื่นๆ	8	6.30
ท่านเคยมีโรคประจำตัว		
ไม่มี	222	88.10
มี	30	11.90
โรคกระเพาะอาหาร	20	66.67
โรคภูมิแพ้	10	33.33

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์ เนื่องจากความเจ็บป่วย คิดเป็นร้อยละ 50.39 ส่วนมากไปรับการตรวจด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ คิดเป็นร้อยละ 66.14 และการมีโรคประจำตัวพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 88.10 มีโรคประจำตัวร้อยละ 11.90 โดยผู้ที่มีโรคประจำตัวป่วยด้วยโรคกระเพาะอาหาร คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณภาพชีวิตนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 3

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นโดยรวม และรายด้าน

คุณภาพชีวิตนักศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับ
โดยรวม	3.53	0.32	ดี
ความพึงพอใจในชีวิต	3.36	0.38	ปานกลาง
อึดทนโน้ทน	3.78	0.43	ดี
สุขภาพและการทำงานของร่างกาย	3.23	0.47	ปานกลาง
สังคมและเศรษฐกิจ	3.61	0.44	ดี

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า คะแนนค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวม อยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า คะแนนคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างด้านความพึงพอใจ ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย อยู่ระดับปานกลาง ส่วนด้านอึดทนโน้ทน ด้านสังคม เศรษฐกิจอยู่ในระดับดี

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิต นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคแต่ละชั้นปี

ตารางที่ 4

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนคุณภาพชีวิตนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพแต่ละชั้นปี

คุณภาพชีวิตนักศึกษา	ชั้นปีที่ 1 (n=38)		ชั้นปีที่ 2 (n=94)		ชั้นปีที่ 3 (n=64)		ชั้นปีที่ 4 (n=56)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
โดยรวม	3.64	0.30	3.58	0.32	3.43	0.32	3.49	0.27
ด้านความพึงพอใจในชีวิต	3.46	0.34	3.46	0.36	3.24	0.43	3.26	0.33
ด้านอัตมโนทัศน์	3.91	0.41	3.80	0.46	3.64	0.41	3.79	0.36
ด้านสุขภาพและการทำงาน	3.32	0.42	3.23	0.51	3.21	0.43	3.19	0.48
ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	3.72	0.46	3.66	0.40	3.50	0.43	3.60	0.46

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับดี และ คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับปานกลาง ด้านความพึงพอใจในชีวิต กลุ่มตัวอย่าง ทุกชั้นปีมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ด้านอัตมโนทัศน์ กลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปีมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ด้านสุขภาพและการทำงาน ของร่างกาย กลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปีมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสังคมและเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปีมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี

ตารางที่ 5

เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ โดยรวม จำแนกตามชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	ss	df	ms	F
ระหว่างกลุ่ม	1.391	3	.464	4.709
ภายในกลุ่ม	24.418	248	.098	
ผลรวม	25.809	251		

$p < .01$

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ โดยรวม จำแนกตามชั้นปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ โดยรวม ระหว่างชั้นปี

นักศึกษา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	-	.060	.2073*	.1514*
ชั้นปีที่ 2	-	-	.1467*	.091
ชั้นปีที่ 3	-	-	-	.056

P < .05

แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 3, นักศึกษาพยาบาล
ชั้นปี ที่ 1 กับชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 7

เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ด้านความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	ms	F
ระหว่างกลุ่ม	2.811	3	.937	6.942
ภายในกลุ่ม	33.471	248	.135	
ผลรวม	36.282	251		

$P < .001$

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ด้านความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามชั้นปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 8

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์
แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ด้านความพึงพอใจในชีวิต ระหว่างชั้นปี ดังนี้

นักศึกษา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	-	.001	.2204*	.1979*
ชั้นปีที่ 2	-	-	.2218*	.1944*
ชั้นปีที่ 3	-	-	-	.022

P < .05

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 3 ,
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 , นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับ
ชั้นปีที่ 4 มีคุณภาพชีวิตด้านความพึงพอใจในชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9

เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ด้านอัตมโนทัศน์ จำแนกตามชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	ms	F
ระหว่างกลุ่ม	1.860	3	.620	3.504
ภายในกลุ่ม	43.873	248	.177	
ผลรวม	45.737	251		

$P < .05$

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ด้านอัตมโนทัศน์ จำแนกตามชั้นปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 10

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์
แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ คำนวณด้วยวิธี Mann-Whitney U Test ระหว่างชั้นปี

นักศึกษา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	-	.1103	.2662*	.1227
ชั้นปีที่ 2	-	-	.1559*	.012
ชั้นปีที่ 3	-	-	-	.1435

$P < .05$

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 กับ ชั้นปีที่ 3 และ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 กับ ชั้นปีที่ 3 มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 11

เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย จำแนกตามชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	ms	F
ระหว่างกลุ่ม	.431	3	.144	.653
ภายในกลุ่ม	54.549	248	.220	
ผลรวม	54.980	251		

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย จำแนกตามชั้นปีไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12

เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ จำแนกตามชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	ms	F
ระหว่างกลุ่ม	1.465	3	.488	2.617
ภายในกลุ่ม	46.300	248	.187	
ผลรวม	47.766	251		

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า คุณภาพชีวิตนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ไม่มีความแตกต่างกัน

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาคูณภาพชีวิตนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ผู้ศึกษาแยกอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ โดยรวม และรายด้าน

ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพชีวิตนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.53$ S.D = 0.32) (ตารางที่ 3) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงทั้งหมด มีช่วงอายุระหว่าง 17-22 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.49 กลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยจะมีคุณภาพชีวิตดีกว่าผู้ที่มีอายุมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ เพลินพิศ เลาหวิริยากมล (2531) พบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยจะสามารถปรับตัวดีกว่าผู้ที่มีอายุมาก ซึ่งการปรับตัวจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิต และอาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีอายุน้อยจะดูแลตนเองได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุมาก ซึ่งการดูแลตนเองจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตเช่นกัน และจากการศึกษาของสุชา จันทร์หอม (2531) พบว่า วัยรุ่นช่วงนี้เป็นวัยที่ต้องการยึดมั่นในอุดมการณ์ ปรัชญาชีวิต และความถูกต้อง เป็นวัยที่ต้องการการเตรียมตัวสำหรับอาชีพ ต้องการการศึกษา สำรวจ ทดสอบความรู้ความสามารถ จึงต้องมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการผันผวนในชีวิตได้ดีในระดับหนึ่ง จึงสามารถดำรงความผาสุกในชีวิตได้ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตด้วย นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่าย ขณะศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเดือน 2000-3000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.03 โดยแหล่งที่มาของรายรับในการศึกษาได้จากบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 81.95 และได้เงินจากทุนเงินกู้ของรัฐบาล คิดเป็น ร้อยละ 65.07 ซึ่งรายได้เป็นปัจจัยพื้นฐานของเศรษฐกิจที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต ผู้ที่มีรายได้สูง มีโอกาสได้รับการตอบสนองความต้องการมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย สอดคล้องกับการศึกษาของ เขมิกา ยะมะรัต (2527) ที่ศึกษาพบว่า รายได้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความพึงพอใจในชีวิต เนื่องจากมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆทางสังคม บางครั้งต้องอาศัยเงินเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิต นั่นก็คือนักศึกษาที่มีรายรับสูง ย่อมมีโอกาสหรือแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกสบาย และสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองในขณะที่ศึกษา เพื่อดำรงสภาวะสุขภาพและการดำเนินชีวิตในสถาบันได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับบุษยา ดันติศักดิ์ (2535) ที่ศึกษาพบว่า รายรับจะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต เพราะความพึงพอใจในชีวิตเป็นข้อบ่งชี้ของคุณภาพชีวิต การศึกษาในครั้งนี้พบว่า เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเข้ามาศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคนั้น เป็นเพราะตนเอง สนใจและต้องการเข้ามาศึกษาในวิชาชีพพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 63.49 รองลงมา เป็นความต้องการของบิดา มารดา คิดเป็นร้อยละ 27.78ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

พัฒนาดี เสรีนทวัฒน์ และจริยาวัตร คมพักษณ์(2531) พบว่า นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีเหตุผลในการเลือกเข้าศึกษาในวิชาชีพพยาบาลด้วยความสมัครใจของตนเอง ถึงร้อยละ 84 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีการแนะแนวการศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ให้รู้จักวิชาชีพพยาบาลมากขึ้น รวมทั้งค่านิยมของสังคมต่อวิชาชีพพยาบาลดีขึ้น สังคมยอมรับมากขึ้น ประกอบกับสามารถประกอบอาชีพได้ไม่ยากนัก ทำให้นักศึกษามีเหตุผลในการเลือกศึกษาด้วยความสมัครใจด้วยตนเอง และอาจเป็นเพราะภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในสายตาของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับดี ที่สอดคล้องกับจิตลาวัลย์ บุญนา (2539) พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในสายตาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับดี จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่นักศึกษาเลือกเข้ามาเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ ส่วนความต้องการของบิดามารดา นั้น อาจเป็นเพราะวิชาชีพพยาบาลหางานได้ไม่ยากนัก มีความมั่นคง และสามารถหวังพึ่งให้ดูแลในยามเจ็บป่วยและยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 88.09 มีโรคประจำตัวเพียงร้อยละ 11.90 จากการศึกษาของประภาพร จินันทุยา (2536) พบว่า โรคประจำตัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับจากงานวิจัยของ สุธิดา กาญจนารังสี (2538) พบว่าผู้ที่ไม่มีโรคประจำตัว มีคุณภาพชีวิตดีกว่าที่มีโรคประจำตัว ดังนั้น นักศึกษาที่ไม่มีโรคประจำตัวย่อมมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่านักศึกษาที่มีโรคประจำตัว และในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างได้ไปรับการรักษาจากแพทย์ เนื่องจากภาวะเจ็บป่วย คิดเป็น ร้อยละ 50.39 โรคที่เป็นมากที่สุดคือโรกระบบทางเดินหายใจ คิดเป็นร้อยละ 66.14 ซึ่งเป็นภาวะปกติของคนทั่วไปเนื่องจากช่วงที่ศึกษาเป็นช่วงฤดูฝนที่มีอากาศร้อนชื้นทำให้มีผลต่อสุขภาพ รองลงมาคือโรคปวดหัวและเครียด คิดเป็นร้อยละ 17.33 อธิบายได้ว่าอาจเป็นเพราะนักศึกษา บางคนอาจมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่นการเรียนการสอน การคบเพื่อน หรือจัดการกับปัญหาส่วนตัวได้ ประกอบกับนักศึกษาต้องแยกตัวจากครอบครัวมาพักอาศัยในหอพักของคณะพยาบาลศาสตร์ที่จัดไว้ให้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของภานี แสนเจริญ (2527) ที่ศึกษาการปรับตัวของผู้ย้ายถิ่นสตรีในกรุงเทพมหานครพบว่าบุคคลที่ย้ายถิ่นจะเปรียบเสมือนคน 2 วัฒนธรรมจะมีความรู้สึกไม่มั่นคงวิตกกังวลคิดมากทั้งเรื่องปัญหาส่วนตัว เรื่องงาน เรื่อง ครอบครัวและมีความว้าเหว่สูง

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่ามีรายละเอียดดังนี้

ด้านความพึงพอใจในชีวิต เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในชีวิต ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างอาจรู้สึกว่าคุณเองได้รับการตอบสนองในเรื่องพื้นฐานต่างๆ เช่น ที่พักอาศัย(หอพัก) หรือปัจจัยเกื้อหนุน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆอยู่ในระดับปานกลาง(ตารางในภาคผนวก ข) ในส่วนความพึงพอใจเรื่องครอบครัวนั้น กลุ่มตัวอย่างรู้สึก

ว่าตนเองได้รับความรักและกำลังใจจากครอบครัวอยู่เสมอ จากการศึกษารายงานของฟริดแมน (Friedman, 1986) พบว่า สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว จะส่งเสริมให้บุคคลได้บรรลุความต้องการ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รู้สึกว่าตนมีคุณค่าทั้งในครอบครัวและสังคม สามารถดำรงชีวิตอย่าง มีความสุข เกิดความพึงพอใจในชีวิต สอดคล้องกับวอร์คแมน (Wortman, 1984) ที่กล่าวว่า สัมพันธภาพภายในครอบครัวจะเป็นเสมือนแรงสนับสนุนทางอารมณ์ สังคม ทำให้เกิดความภูมิใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง จึงสามารถดำรงไว้ซึ่งบทบาทในการประกอบกิจกรรมทั้งในครอบครัว และสังคมได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ในด้านหอพัก กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง(ภาคผนวก ข) อาจกล่าวได้ว่า งานหอพักเป็นบริการที่คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคจัดให้แก่นักศึกษาที่มีความจำเป็น ต้องอาศัยอยู่ในหอพัก เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งในด้านการเรียนการสอน และการฝึกประสบการณ์ บันนหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลแมคคอร์มิคที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน ให้ความอบอุ่น ปลอดภัย แก่แก่นักศึกษาและสร้างความใกล้ชิดระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ที่อยู่ต่างจังหวัด อีกทั้งสนับสนุนส่งเสริมด้านจริยธรรมให้กับนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ แต่เนื่องด้วย ภาระงานของหอพักอาจเข้มงวดเกินไป จึงทำให้นักศึกษาฝ่าฝืนกฎระเบียบเป็นจำนวนมาก

และการศึกษาในครั้งนี้นักศึกษายังพบว่ากลุ่มตัวอย่างปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยมาก คิด เป็น ร้อยละ 34.9 อาจเป็นเพราะว่าสภาพการเรียนการสอนของคณะพยาบาลจะมีทั้งภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ ที่ในแต่ละรายวิชาจะมีอาจารย์ที่จะ ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา รวมถึงอาจารย์ นิเทศบนหอผู้ป่วย ซึ่งบางครั้งจะเป็นพยาบาลประจำการที่ลงมาปฏิบัติหน้าที่ในการนิเทศร่วมด้วย ใน ส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาอาจเป็นเพราะภาระงานของอาจารย์ก็มีมากไม่ว่าจะเป็นในด้านการเรียน การสอน ในภาคทฤษฎีที่ต้องมีการเตรียมการสอน อย่างมากรวมถึงการมีบทบาทเป็นอาจารย์นิเทศ ที่ต้องขึ้นไปฝึกปฏิบัติทั้งใน โรงพยาบาลและชุมชน ทำให้นักศึกษาไม่ค่อยได้พบกับอาจารย์ที่ ปรึกษาในช่วงเวลาที่ต้องการคำปรึกษา จึงหันไปปรึกษาเพื่อนหรือรุ่นพี่ซึ่งอยู่ในวัยเดียวกัน สอด คล้องกับการศึกษาของกัลยา พัฒนศรีและคณะ (2531) ที่พบว่าสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับ อาจารย์ที่ปรึกษาควรปรับปรุงเนื่องจากนักศึกษาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ทุกครั้งที่มี ปัญหา ไม่ไว้ใจอาจารย์ในการปรึกษาปัญหาส่วนตัว อาจารย์ไม่ค่อยมีเวลา

ในสภาพการเรียนการสอนนักศึกษารู้สึกพึงพอใจในระดับปานกลาง (ภาคผนวก ข)อาจ เนื่องจากส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ฟ่องศรี เกียรติเลิศสนา(2542) สนับสนุนว่าการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการคิด แก้ปัญหา นั้น อาจารย์ผู้สอนควรสอนให้นักศึกษาแก้ปัญหา โดยพยายามปรับปรุงเทคนิค ในการอภิปราย การวางแผน และการส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหา นอกจากนี้

นี้ผู้สอนไม่ควรจะบอกวิธีแก้ปัญหาให้ตรงๆ เพราะถ้าบอกแล้วผู้เรียนจะไม่ได้ ยุทธศาสตร์ในการคิด ดังนั้นในการที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาต้องอาศัยสัมพันธภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา โดยอาจารย์จะต้องให้ความสนใจในตัวนักศึกษา รู้ถึงปัญหาตลอดจนความวิตกกังวลของนักศึกษา ยอมรับในความเป็นบุคคล มีความซื่อสัตย์ในการติดต่อสื่อสาร เข้าใจประสบการณ์ของนักศึกษา รวมทั้งมีการแสดงออกอย่างอบอุ่น และเอื้ออาทร (Deyoug อ้างถึงในศรสุวาท ชัยครุณ, 2537) ย่อมมีผลให้นักศึกษาประทับใจและไว้วางใจในตัวอาจารย์ และดำรงชีวิตในขณะศึกษาด้วยความอบอุ่นและมีที่พึ่งพิง

ด้านอ้อมโนทัศน์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี แสดงว่านักศึกษาพยาบาลมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ และการปฏิบัติทางการพยาบาลได้ดี ซึ่งมีผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาตลอดจนการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นได้ดี อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาพยาบาลได้มีการรับรู้ว่าวิชาชีพพยาบาลมีลักษณะการปฏิบัติของวิชาชีพในแต่ละด้าน เช่นการดูแลผู้ป่วยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถาบัน โดยในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตนั้น นักศึกษาจะได้เรียนรู้ประสบการณ์ทั้งในทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป นักศึกษาได้รับประสบการณ์ด้านวิชาชีพที่ดี ทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจ รู้สึกถึงความมีคุณค่าในตนเองเมื่อปฏิบัติการพยาบาล ด้านการช่วยเหลือผู้อื่นในวิชาชีพ อีกทั้งนักศึกษามีความตั้งใจที่เข้ามาศึกษาด้วยความตั้งใจของตนเอง มุ่งหวังที่จะได้เป็นพยาบาลที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องตามแนวความคิดของไทแอนดิส (Theandis, 1971 อ้างใน อารีวรรณ กลิ่นกลิ่น และคณะ (2537) ที่ว่าด้วยทฤษฎีความสอดคล้องว่า หากมีความรู้ ความเข้าใจสอดคล้องกันสิ่งนั้นก็จะทำให้ทัศนคติของบุคคลต่อ สิ่งนั้นดี และสามารถเปลี่ยนแปลง ทัศนคติไปในทางที่ดีได้

ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกายพบว่านักศึกษามีสุขภาพโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติกับสถานการณ์จริงทั้งในโรงพยาบาลและชุมชน การปรับสภาพต่อการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันไม่เป็นเวลา ทำให้นักศึกษาไม่ค่อยได้รับประทานอาหารมื้อเช้า เพราะนอนดึก ตื่นไม่ทัน ต้องรีบเข้าห้องนมัสการเวลา 7:30 น.ให้ทันเวลา หากนักศึกษาไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกลงโทษตามกฎระเบียบของหอพัก ในการเรียนการสอนนักศึกษาจะต้องแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ โดยมีการกำหนดชั่วโมงให้นักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง บางวิชานักศึกษาต้องทำงานเฉพาะบุคคลหรืองานกลุ่มแล้วแต่จะได้รับมอบหมาย หากนักศึกษามีปัญหาในการปรับตัวและบริหารเวลาไม่ถูกต้อง มักจะมีความเครียด และรู้สึกว่าไม่มีเวลาไม่พอ ทำให้งานสะสมค้างคั่งและนักศึกษาอาจรู้สึกว่าจะไม่มีความสุขในการเรียนเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีเวลาในการพักผ่อน ออกกำลังกาย เล่นกีฬาหรือ ทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น เช่น เพื่อนและครอบครัว จากงานวิจัยเรื่อง

การบริหารเวลาและการใช้เวลาของนักศึกษาพยาบาลของสีเขียว สัมมาวง(2541) พบว่า ด้านการพักผ่อนและการออกกำลังกาย นั้นนักศึกษาส่วนใหญ่มีเวลาสำหรับพักผ่อนวันละประมาณ 4-6 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 63.64 และยังพบว่านักศึกษาไปรับการตรวจสุขภาพประจำปี น้อยมากคิดเป็น ร้อยละ 38.90 อาจเป็นเพราะนักศึกษาพยาบาลสนใจดูแลสุขภาพเพียงพอ โดยสังเกตจากการได้ไปรับการตรวจรักษาจากแพทย์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา ถึงร้อยละ 50.39 ส่วนใหญ่จะเป็นการเจ็บป่วยที่ไม่รุนแรง เช่น มีไข้ ปวดหัว ไข้หวัด และเนื่องจากนักศึกษาอยู่ในวัยที่กำลังเข้าสู่วัยผู้ใหญ่หากมีความรู้สึกว่าคุณภาพดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพ ก็จะส่งผลให้เกิดมโนทัศน์ที่ดีต่อตนเอง ทำให้เกิดความพึงพอใจในสุขภาพที่เป็นอยู่ (ประภาพร วินันทยา, 2536)

ด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี แสดงว่านักศึกษามีสัมพันธภาพกับครอบครัวและเพื่อนอยู่ในระดับดี มีความรู้สึกว่าคุณภาพได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากคนในครอบครัว และสนใจเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากในสภาพสังคมไทยเป็นสังคมที่มีครอบครัวอบอุ่น มีความเอื้ออาทรให้แก่กัน มีพ่อแม่ ญาติพี่น้องคอยเอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับวารสารณ์ นาครัตน์ (2533) กล่าวว่า สภาพสังคมไทยเป็นสังคมที่อบอุ่น มีบุตรหลานคอยเอาใจใส่ดูแลเมื่อยามแก่เฒ่าและบุตรหลานมักจะได้รับการสอนให้มีความเคารพรักและรู้จักตอบแทนบุญคุณแก่ผู้สูงอายุ นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาไม่มีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน เนื่องจากบิดามารดาเป็นผู้อุปการะช่วยเหลือในค่าใช้จ่ายในการศึกษา ประกอบกับนักศึกษาได้กู้ยืมเงินจากรัฐบาล ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ อีกทั้งคณะพยาบาลศาสตร์ได้จัดสรรเงินทุนสำหรับนักศึกษาที่ขาดแคลนในด้านทุนทรัพย์อย่างเพียงพอ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะมีบทบาทในการช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่นักศึกษา จึงทำให้นักศึกษาไม่ต้องวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษามากนัก ส่วนกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมที่คณะพยาบาลศาสตร์จัดให้นั้น นักศึกษาได้ให้ความสนใจและเข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอ

จากผลการศึกษาดังนี้สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิตโดยรวมของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์อยู่ในระดับดี แต่เนื่องจากคุณภาพชีวิตเป็นการรับรู้ของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ (Campbell 1976 cited in Zhan 1992:796) จึงควรประเมินคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้นักศึกษาพยาบาลสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสถาบัน

2. การศึกษาเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จำแนกตามชั้นปี ในด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอ้อมมโนทัศน์ ด้านสุขภาพ

และการทำงานของร่างกาย และ ด้านสังคมเศรษฐกิจ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน(ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า

ด้านความพึงพอใจในชีวิต นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 มีคุณภาพชีวิตด้านความพึงพอใจดีกว่า และแตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 เป็นวัยที่กำลังตื่นเต้นต่อสิ่งแวดล้อม อยากเรียนรู้และยอมรับการเปลี่ยนแปลงทุกอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในต่างประเทศที่ระบุว่ามีการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในแต่ละชั้นปี โดย นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะตื่นเต้นต่อสิ่งแวดล้อม อยากรู้ อยากเห็น ยอมรับการเปลี่ยนแปลงทุกอย่าง นักศึกษาชั้นปีที่สูงขึ้น ความตื่นเต้นลดลงเป็นลำดับ และจะเริ่มเป็นปฏิบัติกับอาจารย์และมหาวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น (อ้างใน ไพฑูรย์ สีนารถณี, 2524)

อีกประการหนึ่ง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 มีการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในภาคทฤษฎี มีเวลาเรียนอยู่ในเวลาปกติ คือ ตั้งแต่เวลา 08.00 – 16.00 น. และหยุดเรียนในวันเสาร์ และอาทิตย์ รวมทั้งในวันชดถุกษ์ ทำให้มีเวลาในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนและมีเวลากับครอบครัวทุกวันหยุด ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 นั้น นอกจากจะเรียนในภาคทฤษฎีแล้ว ยังต้องฝึกปฏิบัติทั้งในโรงพยาบาลและชุมชน ต้องฝึกทั้งในเวลาปกติและในเวลากลางคืน ทำให้รู้สึกเครียดต่อการเรียนการสอน จากการศึกษาของจินตนา ลิ้มไกรวรรณ และคณะ (2529) ได้ศึกษาเรื่องสุขภาพจิตนักศึกษาพยาบาล โดยศึกษาวิทยาลัยพยาบาล 2 แห่ง และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 3 และ 4 ได้ระบุว่า งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องเสียสละอดทน และรับผิดชอบมาก รู้สึกเครียดทั้งกายและใจ เมื่ออยู่กับอาจารย์พิเศษจะรู้สึกอึดอัดไม่เป็นส่วนตัว ตื่นเต้น กังวลและกลัวทำผิดพลาด

ในส่วนของหอพักนั้น อาจเนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ได้จัดหอพักไว้สำหรับนักศึกษาพยาบาลทุกคนเพื่อควบคุมและปรับพฤติกรรมของนักศึกษาให้เหมาะสม เพื่อความสะดวกปลอดภัย และดูแลนักศึกษาได้อย่างใกล้ชิด เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับคณาจารย์ สอดคล้องกับ มิลเลอร์ 1961 อ้างใน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา กล่าวว่าที่พักอาศัยเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เป็นส่วนหนึ่งขององค์การในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่เทียบได้กับห้องสมุด ห้องปฏิบัติ และห้องเรียน แต่เนื่องจากกฎระเบียบหอพักค่อนข้างเข้มงวด อาจทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีความรู้สึกเหมือนไม่มีอิสระในการเข้าและออกนอกบริเวณหอพัก จึงมักทำผิดกฎระเบียบบ่อยๆ(ภาคผนวก ข) ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษานั้น นักศึกษามีความพึงพอใจที่น้อยมาก อย่างไรก็ตาม คณะพยาบาลศาสตร์ได้ตระหนักถึงความสำคัญต่อปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์พยาบาล โดยได้พยายามส่งเสริมให้นักศึกษาได้

พบปะกับอาจารย์ที่ปรึกษาบ่อยขึ้น เมื่อนักศึกษามีปัญหา อีกทั้งมหาวิทยาลัยแพทย์ก็ได้จัดให้มีโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง เทคนิคการให้คำปรึกษากับการพัฒนาชีวิตนักศึกษา (งานบริการให้คำปรึกษา ฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยแพทย์ ,2542) ให้กับคณาจารย์ที่จะเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติต่อศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ด้านอึดมโนทัศน์ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 มีคุณภาพชีวิตด้านอึดมโนทัศน์ ดีกว่าและแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ส่วนมากจะเรียนทฤษฎีและวิทยาศาสตร์พื้นฐานวิชาชีพ โดยทั่วไปจะได้สัมผัสกับการให้การพยาบาลเป็นส่วนน้อย นักศึกษายังมีการรับรู้ในด้านทัศนคติและความตั้งใจในวิชาชีพที่ดี ยังมีความคาดหวังที่จะได้เป็นพยาบาลที่ดี มีความต้องการที่จะช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ สอดคล้องกับการศึกษา ของพัฒนาวิ เสรินทวัฒน์ และจรรย์วัตร คมพยัคฆ์ (2531) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลง และเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาต่อวิชาชีพพยาบาล ในนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า เจตคติของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ต่อวิชาชีพพยาบาลขณะเรียนดีกว่าชั้นปีอื่น ๆ โดยคะแนนเฉลี่ยเจตคติจะลดลงตามชั้นปีที่สูงขึ้น การที่นักศึกษาพยาบาลก้าวเข้าสู่วิชาชีพที่สังคมคาดหวังไว้ค่อนข้างสูง ทำให้นักศึกษาต้องปรับตัวในด้านการเรียน การปฏิบัติงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น อาจทำให้นักศึกษาชั้นปีที่สูงขึ้นไป เกิดความเครียด ทำให้มีความรู้สึกไม่มั่นใจในตนเอง ดังที่ ผ่องศรี ศรีมรกต และคณะ (2532) ได้ศึกษาติดตามระดับความวิตกกังวล และภาวะสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล ขณะที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และ 4 พบว่า ระดับความวิตกกังวลประจำตัว ในขณะที่ศึกษาสูงกว่าเมื่อสิ้นสุดการศึกษาในชั้นปีที่ 3 และ 4 สอดคล้องกับการศึกษาของฐิติวัลด์ ธรรมไพโรจน์ และนงคราญ ผาสุก (2536) ที่ได้สำรวจ สุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลรามาริบัติ พบว่า สุขภาพจิตของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปกติ แต่เมื่อเปรียบเทียบระดับสุขภาพจิตของนักศึกษาแต่ละชั้นปี พบว่า ระดับสุขภาพจิตของนักศึกษาแต่ละชั้นปี ลดลงเมื่อเทียบกับอยู่ชั้นปีที่ 1 และพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีระดับสุขภาพจิตลดลงมากที่สุด

ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย พบว่า นักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษามีสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดจนพฤติกรรมกรรมการออกกำลังกาย การมีบริโภคนิสัย และการใช้เวลาว่างในการพักผ่อนที่คล้ายกัน เนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอายุที่ไม่แตกต่างกันมากนัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มารยาท ณ นคร (2536) พบว่าระดับการศึกษา และอายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพอนามัย โดยอธิบายว่าความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลไม่ทำให้ความเชื่อด้านสุขภาพหรือมีความรู้ในการดูแลตนเองแตกต่างกัน อีกทั้งด้านสุขภาพไม่สามารถจำแนกได้ว่านักศึกษาชั้นปีใดจะมีคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพดีกว่าชั้นปีใด ซึ่งอาจเป็นเพราะความรู้ในการดูแลตนเองที่เป็นองค์

ประกอบสำคัญ นำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องอาจช่วยให้สามารถพัฒนาการดูแลตนเองให้ถูกต้องเหมาะสมที่ไม่แตกต่างกันเช่นกัน

ด้านสังคมและเศรษฐกิจ นักศึกษาทุกชั้นปีที่ มีคุณภาพชีวิตด้านสังคมและเศรษฐกิจที่ไม่แตกต่างกับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า พื้นฐานทางสังคมเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างอาจอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน นักศึกษามีค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เพียงพอกับความต้องการ มีเงินทุนที่กู้ยืมจากรัฐบาลเป็นทุนสำรองในค่าใช้จ่ายแต่ละเดือน ที่ให้นักศึกษาสามารถดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจได้อย่างสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและค่านิยมทางสังคม รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งนักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน